

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ט סיון תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא נט | דף הכולל: יומא מא.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד תחילת סימן תר"ח.
מוסר: שם עולם - עוד יש ליצר הרע' עד 'ודע אחי'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ד' 'והנה יש מן הפתאים' עד סוף פרק ד'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

אסון מירון: המפגש המרגש של המציל עם הניצול | היהודי שכובד לשבת על כורסתו של חאפז אל אסאד | לפני שהספקתי לצעוק "ש-ב-ת-!!", תפס רבי נסים בידי והורה לי לשתוק | 2164

חדשות דרשו

לאחר כשנה וחצי של תמורות בעולם ובסדרי החיים, מנהלי המחלקות וראשי התוכניות של דרשו התכנסו לערב חיזוק

חוזרים לעמדות המגן, מוסיפים, שואפים, ומעצימים את כוח התורה - כי הוא זו המגנא ומצלא

בקשו פניו תמיד

את אותו תנאי ראשון כדי לקנות קנין בתורה - להיות במצב של בקשו פניו תמיד שאם לא כן יומיים אעזבך, קיימו רבבות לומדים בכל עת ובכל זמן, החברותא מחוץ לכולי בית המדרש או בחניית הבנין, והשיעור - גם אם הוא היה טלפוני, המשיכו להתקיים גם בתוך בליל קולותיהם של ילדי הבית.

ואלו שהציבו לעצמם את השאיפה בשינון ובחזרה ועמידה במבחן, קיימו את מסגרות מבחני דרשו בימים הסגורים בדרך לא דרך, ובימים של הפתיחה החלקית במוקדי מבחן מאולתרים בחדרי מדרגות, בגנים ציבוריים ובישיבה בתחנות האוטובוס - במרחב הפתוח.

כי השאיפה לא נמוגה, הרצון לקנות את הקנין, לרכוש את הידיעה, להוסיף ולעלות ולהיאחז בעליה בכל מצב ובכל מיגבלה שהיא - לא יכול היה להיעלם בשל הנחיות המגבילות את התנועה או את השהות במקום סגור או פתוח.

"גם בימים רגילים יש נסיונות ויש מעכבים מללמוד ומלקיים

הייתה תפילת תכלה שנה וקללותיה של השנה האחרונה, כתפילת כל השנים. לא היו משאלות הלב של תפילת תחל שנה וברכותיה כבכל שנה. ועוד הלב לא ידע והעיניים לא ראו בראש השנה את אשר יביאו בזה אחר זה החודשים השבועות והימים עד למועד זה.

את המגיפה העולמית ושינוי סדרי עולם ושגרת החיים כבר הכרנו בימי תחילת השנה, אך לא ידענו די על מדת הדין המתוחה בעולם ועל הנסיונות הגדולים שעוד נכוננו לנו בשנה זו, עד שיאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.

להתחזק בתורה - כי היא מגנא ומצלא, אלו הם הדברי אלוקים חיים אשר נצבים על העת לפתחנו, להמשיך את העמל והיגיעה, את ההתמדה ואת השאיפה, ואם היו חומות מגן שתקופת המגיפה העולמית הצליחה לגרום להם לסדקים - לאור אילוצים והפרעות, הרי שבעת הזאת הגיע זמן התיקון וההשבה של המצב לקדמותו - ועוד ביתר שאת וביתר עוז.

לפחד שמא יביא, לקבל עלינו שוב את המדרגות שקיבלנו קודם. וכיון שכבר היינו במדרגה הזו, יותר קל, זה לא חדש. הרי כבר היית שם פעם. לקפוץ מהמדרגה שירדו בשעת הקורונה, לחזור למה שהיה, וזה אפשרי. כל אחד יודע, אם הייתי שם פעם, אני יכול גם היום, רק צריך את הכח והרצון, ואי"ה הערב הזה יתן לכל אחד כח לקבל על עצמו "עלה נעלה". ועוד יותר. וזה יהיה הקידוש ה' והכבוד שמים הגדול ביותר. ואולי זה יציל אותנו מכל הבעיות שבזמן האחרון הקב"ה מותח את הדין עלינו, בזה אחר זה, וזה אולי יציל אותנו".

הבשורה: להקל על העליה במדרגה

ראשי דרשו נמנו וגמרו, להקל על הלומדים והנבחנים לשאוף לחזור בכל כוח לעליה הרוחנית ולעמוד במקום הגבוה שיציבו לעצמם. ומשום כך, כינוס ראשי התכניות והמחלקות של דרשו, לא היה רק כינוס של חיזוק כי אם כינוס של 'הלכה למעשה', כיצד גורמים לעידוד החיזוק - לעלות בהר ד' ללא פחד ומורא, עם כל הכלים והמסגרת, המחייב, התמריץ, ובכל הכלים העומדים במשנתו של דרשו, לסייע ולחזק, לעודד ולהמריץ להרבות תורה, קנין ידיעה בשינון ובחזרה.

בדורנו - אמר הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א חבר מועצהגה"ת לראשי דרשו בכינוס - חלק העומקה של תורה ומלחמתה של תורה הגיעו למושגים שלא הכרנו בדורות קודמים. משקיעים רבות בזה ועולם התורה פורח בזכות זה. אבל חלק ההיקף וידיעת התורה עם המושגים לסיים סדרים וש"ס, לא נמצא כבדורות הקודמים שהיו בקיאים בש"ס ומקצועות התורה. ובזה בא דרשו לחזק את המושגים האלו, להעמיד גדודי תלמידי חכמים, מבלי שיבוא על חשבון העיון.

שמעתי פעמיים ממרן הגאון ר' מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל שאמר שהוא מרגיש שארגון דרשו מחדיר מושגים בלימוד התורה ללמוד בצורה מסודרת, ותמך מאד בקנין ש"ס, שגם אברך שלומד בעיון יכול לנצל את הזמנים הפנויים ולדעת ש"ס, שכך היא צורת תלמיד חכם.

בדרשו מודגש ענין ה"קנין". תורה היא קנין. מסביר הסבא מקלם בפרשת אמור ש"קנין" פירושו שהוא ותורתו אחד. להיות מחובר לתורה. כדברי הגמ' בקידושין על הפסוק כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, מעיקרא תורת ה' ולבסוף נעשית תורתו, ואומר רש"י שנעשה הוא ותורתו אחד. זהו קנין תורה.

ואלו הם קניני דרשו, ללמוד עם הבנה. ידיעת התורה בדרגה של למגרס. מבחני דרשו אינם מבחני סיכה, הם מבחנים של ידיעה. אמנם אם נלמד בעומק העיון לא נספיק להגיע אל הכל, אבל לפחות לקנות ידיעה בתורה עם הבנה. בגדר של למגרס. שכך היא הצורה להעמיד תלמיד חכם.

דף הכולל - הצלחה ובשורה בצידה

אחת הבשורות שהביא כינוס דרשו, היא שינוי במדיניות

מבחן מדי חודש - מצטט הרב ישראל ליוש מנהל מוקדי מבחני דרשו את האברכים שדרשו להיות מבקשי פניו תמיד - אם מחפשים את התירוף, הוא קיים גם בלי קורונה ובלי מיגבלות תנועה". מאות משיעורי של הדף היומי בהלכה - לא פסקו ליום אחד בשנה האחרונה - אומר הרב נתי ויינגרטן מנהל מחלקת שיעורי הדף היומי בהלכה, מגידי השיעור החזיקו את קהל השומעים ואת הקביעות בדרך לא דרך, בכל אמצעי שהוא, זו הרי המהות של קביעות, המבחן של החודש הבא לא זו, וממילא גם השיעור והחזרה לא זו, רק שגם במקרה והם לא נכנסו דרך הדלת - הם נכנסו דרך החלון.

להעמיד שוב את האומץ לשאוף

זו הייתה מטרת הכינוס של מנהלי המחלקות וראשי תכניות דרשו בשבוע האחרון, לאחר שנה וחצי של תמורות עולם, לבצר שוב את חומות המגן ואת השאיפות. הגאון הגדול רבי משה הלל הירש שליט"א חבר מועצהגה"ת הדגיש בפני ראשי דרשו את הדברים ואמר: "אחד מהדברים הגדולים של דרשו היא שהביאו מציאות של מדרגה אחרת של ידיעת התורה, ידיעת הלכה, לאברכים שבד"כ לא היו מגיעים ואפילו חולמים להגיע למדרגות כאלו, ובזכות דרשו הגיעו למדרגות גבוהות מאד מאד.

שורש חטא המרגלים על פי הרמב"ן היה ויסעו מהר ה' - כתינוק הבורח, שמא ירבה לנו מצוות. כלל ישראל היה במדרגה מסוימת, ואם ירבה לנו ה' מצוות הרי זה מחייב דרגה הרבה יותר גדולה, ופחדו לעלות בדרגה, כי לכל אחד נח להישאר במצב שלו ומעדיף שלא לצאת מהמצב הזה לעלות במדרגה. מהקושי הזה פחדו, ולכן ויסעו מהר ה', כתינוק הבורח.

וזה היה גם חטא המרגלים, שכשיבואו לא"י יתחייבו במצוות חדשות, כל המצוות התלויות בארץ, שמיטה מעשר ותרומה. וחוץ מזה החיוב לקיים מצוות בא"י דורש מדרגה גבוהה יותר. כיון שהם נמצאים בארמונו של המלך, יש להיזהר יותר מלעבור עבירה. והם פחדו. לא רק שמא יביא עלינו מצוות חדשות, אלא ודאי שיביא. לאדם נח להישאר במצב שלו.

ובאמת שאולי זה לא רק פעם שניה אלא פעם שלישית שחטאו בחטא מסוג זה. כי משמע מהפסוקים שהתפילה של משה רבינו שהתפלל אחר חטא המרגלים היא אותה תפילה שהוא התפלל אחרי העגל ומשמע שיש קשר בין העגל למרגלים.

כשמשה רבינו עלה למרום, כלל ישראל ירד קצת מהמדרגה של נעשה ונשמע, והתחילו לפחד איזה מצוות יביא לנו כעת משה רבינו, מצוות קשות שלא נוכל לעמוד במדרגה. וזה הביא שלא רצו שמשה רבינו יבוא. ובא היצה"ר ועשה כל מיני דברים לגרום להם מה שרצו.

זה אותו החטא. אדם מפחד להגיע למדרגות גבוהות יותר. וכך הוא בכל הדורות ובכל המצבים, שלאדם יש רצון להישאר במקום, זה נח, עצלות. לקפוץ למעלה זה קשה.

וכעת אנו בערב של חיזוק, להתחזק ועוד פעם לגדול ולא

אנו עומדים בסיומה של תקופה קשה מאין כמותה - אמר בכינוס הגאון רבי אשר וייס שליט"א גאב"ד דרכי תורה - ומלבד הכאב הגדול של אבדן נפשות, נאלצנו להיפרד מבתי כנסיות ובתי מדרשות, מאילנא דחיי, מקור חיינו. ולאחר תקופה שעמדנו על המשמר לעצור את התפשטות המגפה, חזרנו ואמרנו שהגיע הזמן לחזור לבית המדרש, התורה הקדושה מצפה לנו.

בגמרא ברכות דף ח' אמרו אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב, אוהב ה' שערים המצוינים בהלכה מבתי כנסיות ובתי מדרשות. יש דבר נשגב יותר בין מבית הכנסת ובין מבית המדרש, וזהו שערים המצוינים בהלכה.

זכות עצומה ומיוחדת יש לדרשו, שלא רק דף היומי, אלא גם דף היומי בהלכה ובמשנה ברורה, כי בסופו של דבר עיקר מצות תלמוד תורה לדעת את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. אדם לעמל יולד - "לעמל" ראשי תיבות ללמוד על מנת לקיים.

להוסיף מחיל אל חיל

נשיא דרשו הרה"ג דוד הופשטר שליט"א הדגיש את גודל האחריות והרצון להוסיף מחיל אל חיל, יצאנו מהתיבה, ואנחנו חייבים לחזק את התמידות - דרשו ה' ועוזו בקשו פניו תמיד. להיות מקושרים בקשירה למצוות ה'. וכעת אנו עומדים להתכונן לקראת הסיום העולמי של המשנה ברורה בדף היומי בהלכה. נקשר את עצמנו בקנין תורה וקנין הלכה וכל המפעלים, ביתר שאת ויתר עוז, ולצאת מהתקופה שעברנו ולהתכונן לקראת התקופה שעומדת לפנינו.

ובימים אלו אנו מגבשים תכניות והחלטות שיש בהם תוספת חיזוק לנבחני דרשו בתכניות השונות כפי שנודיע. ובעז"ה נזכה לסייעתא דשמיא בכל התכניות, החדשות והקיימות. ונזכה להיות תחת השגחת הקב"ה בגילוי לעין כל, שיראו שאנו עם ה' בני הקב"ה, ממלכת כהנים וגוי קדוש, הנישא על כנפי נשרים.

בסיומו של הכינוס נשא דברי ברכה ראש ישיבת ויז'ניץ הגאון רבי מנחם ארנסטר שליט"א בשם גיסו מרן האדמו"ר מויזניץ שליט"א לאחר שנבצר ממנו להגיע לכינוס, לצערנו היתה שנה קשה, כל אחד יודע, וב"ה מקוים שאנו אחרי זה. הרבי שליט"א אומר שהחיזוק הנעשה על ידי דרשו הוא דבר גדול וחזק שיכול להתגבר על יצה"ר, שלומדים ונבחנו, ובפרט כעת שהסתיימה התקופה יש להתחזק לחזור וללמוד שיעורים כסדרן ולהיבחן, כמובן לכל דבר צריך סייעתא דשמיא ובלי זה שום דבר לא יהיה. ואדם צריך לבקש על סייעתא דשמיא על כל צעד ושעל.

החלטות הכינוס

- הנהלת דרשו העולמית מברכת בברכת התורה את אלפי נבחני דרשו בכל מקום ואתר שהתמידו בלימוד בשינון ובחזרה ובמבחני דרשו בכל התקופה האחרונה למרות הקשיים הרבים עקב המגיפה וכו'. והערכה רבה למנהלי המחלקות

המלגות בהגרלה לנבחני תכנית דף הכולל, והבטחת מלגה למתמידים במבחני תכנית זו. הגאון רבי ברוך דיסקין שליט"א שהיה מיוזמי תכנית דף הכולל של דרשו, ובדבריו בכינוס העלה על נס את התועלת הגדולה לאברכים מתכנית זו.

"פנו אלי אברכים רבים עם השאלה "למה נגרע". הם באמת רוצים ללמוד ש"ס, וכידוע שמדובר שהדף היומי יהיה מחוץ לסדרים הקבוע. הם מעוניינים להמשיך ללמוד את הסדרים הקבועים בכולל, ולהשאיר את השישי שבת ובין הזמנים לזה, או לחזרות ולימודים אחרים.

ואחרי שקבלנו ממרן שר התורה שליט"א את התמריץ, הגענו לר' דוד והוא אמר, אם זה נצרך דרשו יקים את התכנית, ואפשר לומר שיש סייעתא דשמיא בכל מקום, אנו אפילו לא יודעים עד כמה. יש קבוצות וחבורות שלומדים, ויש שיעורים שלומדים את הדף כמו שצריך, ובעז"ה יגמרו את הש"ס. ויש אפילו שעושים את זה בלי לקחת מבחן, אבל כשיש רבים שעושים את זה יש עוד אחרים.

סוכה בדף היומי, והלכות סוכה בדף היומי בהלכה

גם בתכנית קנין תורה, מביא כינוס דרשו החלטה תקדימית שמשלבת את תכנית הדף היומי בהלכה יחדיו כדי לקשור עטרת ללומדים. בתקופה הקרובה יחלו בלימוד מסכת סוכה בדף היומי ובמקביל לימוד הלכות סוכה בדף היומי בהלכה במשנה ברורה. בתכנית קנין תורה ישנה תקופת המתנה לכניסה למבחנים במגלה מלאה, ובמהלך תקופת ההמתנה ישנם רק מלגות בהגרלה, אנו רואים כעידוד משמעותי - אומר הרה"ג אביגדור ברנשטיין חבר הנהלת דרשו - את ההחלטה לכרוך יחדיו את מבחני דף היומי בבלי והדף היומי בהלכה בתקופה הקרובה ללימוד הלכות סוכה כך שמי שיקיים את 2 המבחנים בתכניות אלו, ייכנס גם במסלול הדף היומי בבלי למבחנים במלגה מלאה ללא תקופת ההמתנה.

ובזה הביא בכינוס הגאון רבי מסעוד בן שמעון שליט"א את דברי רשב"י בירושלמי אם ראית את הבריות שנתיאשו ידיהם מן התורה מאד, עמוד והתחזק בה ואתה מקבל שכר כולם. הוא מדבר על התקופה שלנו. ודבריו מתפרשים כפשוטו, ללומדים. כל בן תורה חייב לדעת שבעסק התורה יש לו ברית עם הקב"ה. ואתה מקבל שכר כולם, מבאר הסבא מקלם כי בעסק התורה מחזקים ומקיימים את העולם, שלא נברא אלא בשביל התורה. ולכן כשהעולם מתייאש והיחיד מתחזק ועל ידו מתקיים העולם, הוא נוטל שכר כנגד כל העולם.

הגאון רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א רב מערב בני ברק הדגיש כי החלק המרכזי והבריא התיכון בפעילות דרשו היא בהפצת ההלכה באמצעות התכניות הדף היומי בהלכה וקנין הלכה. אי אפשר להיות יהודי מבלי לדעת בברור מהי ההלכה ואיה הדרך ילכו בה. כל זה יחד עם שאר המפעלים שמשלימים את ידיעת ההלכה.

וייכנסו למבחנים במלגה מלאה לאחר הצלחה ב2 המבחנים המקבילים על סוכה ב2 התכניות.

- לקראת שנת השמיטה יקיים דרשו בשיתוף ארגון 'שיח אמונה' את תכנית 'קנין שביעית, ללימוד הלכות שביעית, תכנית המבחנים והמלגות תפורסם לציבור לקראת שנת השמיטה הבעל"ט.
- הנהלת דרשו העולמית מודיעה על קיום מעמדי סיום המחזור השני של הדף היומי בהלכה בחורף הקרוב תשפ"ב ברחבי תבל הודעה בדבר המעמדים ומועדם יפורסם לציבור הלומדים.

וראשי התכניות, שעשו כל האפשר על מנת להמשיך ולקיים את כלל מסגרות המבחנים בתקופה זו.

- בתכנית דף הכולל, המלגות בהגדרה החל מהמבחן הקרוב יהיו במתכונת שבה לא ייוצר שאברך הנבחן 2 מבחנים ברציפות בהצלחה לא יקבל מלגה
- הנהלת דרשו החליטה על הענקת מענק כספי מיוחד למגידי השיעור של הדף היומי בהלכה בחודש אלול הקרוב.
- החל מתחילת לימוד מסכת סוכה בדף היומי בבלי ובמקביל לימוד הדף היומי בהלכה בהלכות סוכה, הנבחנים ב2 המסלולים לא יידרשו לתקופה ההמתנה בדף היומי בבלי

הסיפור היומי

בתום התפלה, ניגש הגבאי, ובניגון של 'שבת שלום ומבורך' כיבה את האורות! דמי הירושלמי געש בקרבי, אך בטרם נמלטה מפי צעקת "ש-ב-ת!!" תפס רבי נסים בידי והורה לי לשתוק

"אם אתה צריך לעשות מעשה טוב - אל תחכה אפילו דקה אחת"

מופיע במצפה רמון.

הרב לא נסע לירושלים אמש?! תהיתי בפניו.

"נסעתי וחזרתי", חייך הרב יגן חיוך רחב, והציג בפני 'שעון שבת' שרכש. הלכנו לבית הגבאי, שכמובן הופתע מהביקור הלא צפוי, ורבי נסים אמר לו: "אתה כבר מבוגר וקשה עליך מלאכת הגבאות. הבאנו לך פטנט מיוחד מירושלים - 'שעון שבת' קוראים לזה, מכוונים פעם אחת מתי יכבה החשמל ומתי ידלק, ובשבת הכל מתבצע מעצמו!".

היהודי התרגש. מעולם לא פגש בהתמסרות כזו בשביל חבר, בטח לא עבור אדם שאינו מוכר. הרב יכול היה לנוח יום או יומיים - שבת תגיע רק בעוד ששה ימים?! תהיתי אחר כך בפניו על הבהילות.

"אם אתה צריך לעשות מעשה טוב", אילפני רבי נסים בינה ביסוד לכל החיים, "אל תחכה דקה אחת. בו במקום תעשה ותרויח - לעולם לא תדע אלו קשיים עלולים להיערם בהמשך, מצוה הבאה לידיך אל תחמיצנה!".

(פניני הפרשה)

מדי כמה שבתות, היה הצדיק רבי נסים יגן זצ"ל יוצא לשבות באחת מערי השדה, יחד עם צוות בחורים מ'הפעילים'. במהלך השבת היו מחזקים את אנשי המקום וממריצים אותם לרשום את ילדיהם לבתי ספר תורניים.

הרב ישראל גליס הי"ו שהיה מחברי ה'פעילים' שהתלוו לרב יגן, מספר על שבת אחת שביקר עמו במצפה רמון:

בליל שבת, התפללנו בבית הכנסת היחיד שהיה במצפה רמון. בתום התפלה, ניגש הגבאי למתגים המכבים את אורות בית הכנסת, ובניגון של 'שבת שלום ומבורך' כיבה את האורות!...

דמי הירושלמי געש בקרבי, אך בטרם נמלטה צעקת "ש-ב-ת!!" מפי, תפסני רבי נסים יגן בידי והורה לי לשמור על שתיקה. כשהיינו מוחץ לבית הכנסת הסביר לי: "הגבאי הזה אינו מודע לאיסור שבדבר, ומן הסתם נוהג כך כבר שנים. אם תצעק עליו כעת, לא יצא מזה כלום. תן לי לטפל בזה!".

במוצאי שבת נפרד הרב לשלום מן התושבים, הותיר ביניהם את הפעילים עם הדרכה פרטנית ושב לביתו בשעה מאוחרת. והנה למחרת בבוקר עם סיום הופתענו לראות את רבי נסים יגן

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מפקד המשטרה הסורי לא ויתר, וביקש מהרב חמרה זצ"ל 'להתערב' איתו על כבש... "אם לא יירד גשם, אתה הרב צריך להביא לי כבש"... אמר

סיפורי מופת לדמותו של רבה הראשי של סוריה הרה"ג רבי יוסף חמרה זצ"ל שנלב"ע לפני שבועות אחדים

באתי, ראיתי, ונדהמתי. בכל פינה תלויים על הקירות שלטי-תמונות עם כיתוב אחד ויחיד. ומה כתוב בו, באותו כיתוב: 'ואהבת לרעך כמוך'. "זה היה הרב, וזו היתה דמותו", הם אומרים, ומספרים באיזו התלהבות היה אומר מדי בוקר, לפני תפילת שחרית, את מה שאומרים בני ספרד "הריני אוהב כל אחד מישראל בכל נפשי ומאודי"... כל אחד מאחינו הספרדים מוציא מפיו את המלים הללו לפני התפילה, אבל הרב היה בין היחידים שהתכוון לכך... וקיים את מה שאמר מכל הלב, ובנפש חפצה. גם בצאתו מן הבית, היה מנשק את המזוזה בחום רב, מניח עליה את ידו ואומר בקול רם: "אני אוהב כל אחד מישראל כלבבי"..."

האח מברוקלין, רבי יוסף שליט"א, המשמש אף הוא כרב הקהילה הסורית בברוקלין, מספר בדמעות כיצד היה אחיו זצ"ל מתייחס לכלל בן-אנוש, בצורה שאי אפשר לתאר. "גם כאשר היה מחוסר-הכרה, היה מתעורר לפתע ומבקש מאחד הנוכחים לקיים את ואהבת לרעך... ולמשל: לפני שבועיים נכנסו לבקר בני זוג מקרובי המשפחה, והרב חמרה שכב במיטתו ללא נייע-ונייד. לפתע כמו התעורר מעלפוננו, ופנה אל הבעל ואמר לו "נראה לי שלא הגשת לאשתך כוס-שתיה"... והנוכחים כמעט שהתעלפו... עד לרגע זה היה נראה הרב כמחוסר-הכרה, והנה לפתע הוא פותח את פיו, ומבקש שיגישו לאשה לשתות..."

עוד מספר האח, שהגיע ארצה כדי להשתתף באבל המשפחה על גבורת-הנפש של אחיו הצדיק, ומתאר את האמונה העזה שפיכתה בליבו פנימה, ושנראתה במיוחד לאחר האסון הטראגי שהתרחש בארה"ב, בו נשרפו למוות בטרגדיה נוראה בתו הגב' א. אזן ע"ה, ונכדיו יצחק הלל, משה והנריט- לאה זכרונם לברכה, בשריפה קשה שפרצה בביתם שבעיר פלטבוש.

"כאשר הלך אחרי האסון הנורא ההוא, לנחם אבלים, שאלוהו הנוכחים מהיכן הוא שואב כוחות שכאלה, והרב הצביע תמיד כלפי מעלה, ואמר - 'רק בזכות האמונה, והידיעה שכל מה שעושה הקב"ה לטובה הוא עושה'."

אחד הנכדים, בן תורה מובהק, מספר שבימי השבעה על עלותם השמימה של בתו ונכדיו, הפצירו ברב לדרוש ולהספיד בפני הקהל, אולם הוא סירב בתוקף, ובמשך כל ימי האבל ישב בשתיקה מוחלטת, באמרו: ה' נתן וה' לקח. השי"ת יודע היטב מה הוא עושה, ואין לנו להכביר במלים.

"אפשר היה לראות בחוש כיצד הוא מקבל עליו את הדין באהבה

אחד האישים שנפטר במהלך החודש, יהודי שקידש שם שמים בצורה מופלאה, הוא הרה"ג רבי יוסף חמרה זצ"ל, שהיה במשך עשרות שנים רבה הראשי של יהדות סוריה.

לאחר ששומעים את הסיפורים עוצרי-הנשימה על הרב זצ"ל, שאפילו הנשיא הסורי הקשוח חאפז אסאד העניק לו הכבוד לשבת בכורסת-הנשיא, אפשר היה לחשוב שמדובר באישיות תקיפה, שידע לעמוד מול מלכים ורוזנים. ברם, אם מול הנשיא אסאד התנהל הרב הראשי ללא חת, הרי כשעלה ארצה התברר שההיפך הוא הנכון. בני הבית, ואנשי הקהילה בחולון, מספרים דברים המלמדים על אישיות רכה ורכוכית, שליבו יצא אל כל יהודי באשר-הוא.

באחד ההספדים בימי ה'שבעה', כשרב חשוב נשא מדברותיו והאריך בשבחו של הנפטר, נשמע לפתע קול-בכי של ילד קטן שישב בצד. הילד, שלא עבר את גיל ה-7, קרא לפתע קריאת-ביניים אל תוך ההספד, וביכה בקולו הילדותי: "למה אתם לא מספרים איך הוא התייחס אליי, כילד קטן, וקידם אותי מדי בוקר בברכת בוקר טוב לבבית, האיר לי פנים בצורה שאי אפשר לתאר, עודד אותי ללמוד, ואף בחן אותי מדי פעם על מה שלמדנו בחיידר" - - -

הנוכחים נדהמו, הסתכלו על הילד, ולא ידעו מי הוא... התברר שהיה זה ילד שהתגורר בשכנות למשפחת הרב, ברחוב ארלוזורוב במרכז העיר חולון, ולא היה לו קשר משפחתי, או כל קשר אחר, אל הרב. ולמרות זאת, התייחס אליו הרב חמרה כאל בן משפחה, וקירב אותו עד למאוד. וכמוהו, מאות ואלפים מתושבי העיר.

ולא רק יהודים... עוזרת-הבית הגויה, העובדת בבית משפחת חמרה, ישבה אף היא ובכתה, וסיפרה איך כל פעם כשהיתה עוברת ליד הרב, בירך אותה ואיחל לה כל-טוב.

בעת שישבנו עם האבלים הגיע לבית הרב שליח של חברת פיצה, וסיפר בדמעות כיצד כל פעם כשהיה נפגש עם הרב, אפילו בפגישה ארעית, היה הרב קם לכבודו, מנשקו ומחבקו. "הייתי אומר לרב שאני מתבייש שהוא עושה לי את זה, אבל הרב אמר 'הרי אתה יהודי טוב, וערכך בשמים לא יסולא בפז'..."

חתניו של הרב, תלמידי חכמים מופלגים, ובהם הרה"ג רבי יונתן ענבה המשמש כרב קהילת 'בית דוד' בחולון, מציעים לי לבוא לסיור ב...ביתו של הרב. כששאלתי על מה ולמה, ומה יש לי לראות בבית עצמו, השיבו "בוא ותראה"..."

המפקד לא שתק: "נו, אז מדוע אינכם מתפללים?" והרב הראשי השיב לעומתו: "אנחנו נתפלל, ובעזרת השם יירד לנו גשם, עד שמחת תורה". המפקד לא ויתר, וביקש מהרב 'להתערב' איתו על כבש... "אם לא יירד גשם, אתה הרב צריך להביא לי כבש"... אמר המפקד.

במשך כל ימי החג שרר שרב בסוריה, וצל-צלו של ענן לא נראה באופק. והנה הגיע יום שמחת תורה, וגם הוא היה יום חמים מאוד. לאחר ההקפות הלך הרב חמרה לישון... לפתע כיסו עננים את השמים ומזג האוויר השתנה מקצה לקצה. בני הבית העירו את הרב משנתו, ואמרו לו שכבר יש עננים... "על זה אתם מעירים אותי?!" - שאל, "תעירו אותי כשיירד גשם"... ובתוך כמה דקות החל לרדת גשם זלעפות, וכל רחובותיה של דמשק נשטפו במים. קידוש השם עצום נגרם בכל רחבי המדינה.

(הרב משה מיכאל צורן שליט"א, 'קול ברמה')

גמורה", מספר הנכד, ומוסיף שבתום השלושים ביקשו שוב מסבו לדבר בפני הנוכחים, והרב קם ואמר משפט אחד: "אני מודה לכל אלה שעזרו לנו בימי האבל, ומברך אותם שלא יידעו צער"... זה מה שהיה אכפת לו לומר. תודה למי שעזר. וחזר לשבת בשתיקה.

קידוש-השם הגדול שעשה עוד בהיותו בסוריה, הביא לכך שגם המופתים המוסלמיים העריכו והוקירו את פעולתו. אחד הסיפורים המופלאים ביותר שהעלו את קרנו בעיני אנשי הדת בסוריה, התרחש במהלכו של חורף אחד, כשבצורת קשה היכתה במדינה הסורית ולא ירדו גשמים כלל. בעיצומו של חג הסוכות, כאשר הרב חמרה יצא מבית הכנסת עם ארבעת המינים שלו, פגש בו מפקד המשטרה הסורית ושאל: "כבוד הרב, מה יהיה עם הגשם שלנו?" והרב חמרה השיב: "אם האלוקים ירצה, יירד גשם".

אסון מירון

"באותו שבריר של שניה תפסתי אותו ומשכתי אותו בכל כוחי ובכוחות על-אנושיים שקיבלתי באותם הרגעים"

הרב דוד בלוי מספר על הבחור שזכה להציל מאסון מירון ועל המפגש המרגש

דוד בלוי

שורד, וכשהוא רואה את כל זה למול עיניו, הוא אומר לעצמו במילים הללו ברגעיו הכמעט אחרונים "רבנו של עולם אני רואה שאני עכשיו הולך למות, מילא אני בחור צעיר, אבל מה יהיה עם החיזוק שלקחתי על עצמי בלימוד"

שמע ה' את נאקתו, ופתאום באותם רגעים זיכני הבורא יתברך שמו להגיע לשמה כחובש מארגון "הצלה" מד"א, לירידה איפה שנפלו האנשים ואני רואה שם ערימה של אנשים שלא ניתן לתאר במילים איך זה היה נראה, ואני רואה למול עיני את הבחור היקר הזה נלחם על הנשימות האחרונות שלו, כשמעליו הרבה אנשים, ורק ראשו וידי מציצות בחוץ, והוא מסמן לי עם היד לעזרה, באותו שבריר של שניה תפסתי אותו ומשכתי אותו בכל כוחי ובכוחות על-אנושיים שקיבלתי באותם הרגעים, כשמעליו ומתחתיו כבר כולם היו ללא רוח חיים, והשיבו את נשמתם הטהורה לבורא עולמים.

בס"ד הקב"ה נתן לי את הזכות ואת הכוח והמוח לעשות את מה שצריך ואיפה שצריך ברגע ובזמן הנכון, השכבתי אותו על הרצפה מאחורי הערימה, בדקתי לו דופק וראיתי שיש דופק, וכן בדקתי והבחנתי שהוא מעורפל הכרה, מיד קרעתי את בגדיו בשביל לשלול חבלות בגופו עם מספריים שהיו עלי כעזרה ראשונה באפודה של הצלה, ולאחר ששללתי חבלות, ראיתי על ידי תיק עזרה ראשונה, פתחתי אותה ושמתי עליו מסכת חמצן

חודש לאחר האסון הנורא במירון, זכיתי השבוע בחסדי ה' להיפגש לראשונה עם אחד מניצולי האסון במירון שזכיתי בעזרתו יתברך להציל, בפגישה המרגשת סיפר לי הבחור סיפור מדהים ונפלא ואני רוצה לשתף אתכם גם, הבחור למד עד חג הפסח האחרון בישיבה בצפון הארץ, ולאחר חג הפסח הוא החליט שהוא חייב לעשות חיזוק בלימוד כפי שנהוג בישיבות הליטאיות, מאחר שבישיבה בו הוא למד כבר חלק מהבחורים התחתנו וזה גם מוריד קצת את החשק וההתלהבות בלימוד, החליט הבחור לחפש ישיבה אחרת במרכז הארץ לחיזוק

לאחר בירור על ישיבה טובה הוא הלך ונבחן לישיבה טובה במרכז הארץ, ובערב ל"ג בעומר קיבל טלפון עם הבשורה משמחת שהוא התקבל לישיבה החדשה, ובעז"ה אחרי חג השבועות הוא יממש את הרצון הטוב וההחלטה להתחזק בלימוד התורה, מיד לאחר השיחת טלפון הוא החליט שלמרות שיש לו שתי חתונות של חברים שהתקיימו בליל ל"ג בעומר, הוא החליט שהוא יוצא למירון להתפלל אצל הרשב"י ביום ההילולא, כהכנה טובה לקראת החיזוק בישיבה החדשה

ואז הכל קורה כשהוא יורד מההדלקה של האדמו"ר מתולדות אהרן, הוא מרגיש את עצמו נמצא בתוך דוחס של מאות אנשים בלי אפשרות לזוז לשום מקום, עד שהוא הרגיש שהוא כבר לא

אין מילים בפי רק לומר לאבא שבשמים תודה ושוב תודה על הזכות הגדולה שנפלה בחלקי בסיפור המרגש הזה, ועל הזכויות הרבות שאני זוכה מידי יום בס"ד להציל אנשים, "עד הנה עזרונו רחמך, ואל תטשנו ה' אלוקינו לנצח"... כמה חיזוק עצום זה נתן לי באופן אישי לראות במוחשיות כמה הקב"ה מחשיב כל זיק של רצון לחיזוק.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנזכה תמיד להתחזק בתורה ויראת שמים טהורה, ונזכה לכל הישועות ברוח ובגשם לאורך ימים ושנים טובות, וימלא השם כל משאלות לבנו לטובה ולברכה.

בשביל לעזור לו לנשום, ומיד ביקשתי ממתנדבים נוספים שיביאו אלונקה, והעלנו אותו יחד על האלונקה. משם הוא פונה לביה"ח זיו, ובס"ד כשהגיע לביה"ח לאט לאט הוא התעורר וחזר לעצמו בס"ד ללא פגע, ומאז הוא עומד ונרגש עד מאוד, ומבין את חסדי ה' הגדולים, שהציל אותו הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו, והכל בזכות אותו רצון טוב להתחזק בלימוד. כמובן שמיד לאחר חג השבועות הוא נסע, והתחיל ליישם את החיזוק שלקח על עצמו בלימוד התורה בישיבה החדשה.

אסון מירון

נאמר שאותו אסון לא אירע עדיין ונביא לשם את בכיר המהנדסים בארץ, את מומחה הבטיחות המוביל בעולם, ואת הפרשן חוזה השחורות הגרוע מכולם, ונשאל את פיהם...

עוד נאמר אחד על האסון במירון והתובנות שאולי כדאי ללמוד ממנו

עליו הוא עלול למצוא את מותו, יש סיכוי שימותו שם אפילו שלושה או ארבעה אנשים חלילה וחס.

יבוא הפרשן חוזה השחורות ויגיד, יכולים להיות כאן אפילו חמישה או שישה הרוגים חלילה וחס. זה ממש מסוכן!!!

אבל אם יבוא מישהו וינקוב במספר 'ארבעים וחמישה', כל השלושה יסתכלו עליו כעל מי שנסתרה בינתו ונשתבשה עליו דעתו.

ארבעים וחמישה!?!?

איך זה ייתכן?

בלתי אפשרי! כבר עשרות שנים שאנשים עולים בצפיפות גדולה, כבר ראינו אסונות מהסוג הזה בכמה הזדמנויות קודמות, זה נגמר בהרוג אחד או שניים, גזמנו כשדיברנו על ארבעה וחמישה, לקחנו את התחזית הפסימית ביותר, אבל 45 הרוגים בכזה מקום? זה כבר מדע בדיוני!!!

אם נכנס אותם עכשיו, הם כמובן יגידו שהכתובת היתה על הקיר ושהאסון הזה היה צפוי, אבל האמת היא שכזה אסון לא היה צפוי ואף אחד, אפילו בתחזיות השחורות ביותר, לא העלה על קצה דעתו כזה מספר של הרוגים באירוע אחד בודד.

אז מה המשמעות?

המשמעות היא שמדובר באירוע שמימי, אין לזה הסבר אחר. המספר הלא הגיוני הזה מלמד על כך שזה לא עניין של דרך הטבע, אלא מעין קרבן ציבור שלקח מעמנו הקב"ה, אלא שהפעם זה לא קרבן אחד שמכפר על הציבור כולו, אלא הקרבן עצמו הוא ציבור, 45 אנשים בהחלט יכולים להיחשב לציבור.

זה גם מסביר איך ייתכן שכל אחד ואחד מאותם נספים היה צדיק וטהור, אחד אחד! כולם מסלתה ושמנה של הקהילה בה חיו. אברכים תלמידי חכמים מופלגים, בחורים טהורי לב מהקדושים

יחיאל ורטהיימר

בימים האחרונים זכיתי לפקוד את אתרא קדישא מירון, ולשפוך תפלה ושיח על ציונו הקדוש של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

מי שהיה במירון בחודש האחרון יודע היטב, שחלק בלתי נפרד מהביקור מתבצע שם, במעבר ר' דב. אנשים עומדים שם, מסתכלים על אותה ירידה חלקקה, על המדרגות הדוממות, ועל המעקה המעוקם שנותר שם בצדי המעבר.

אנשים עומדים שם, מסבירים זה לזה. מצביעים על החלון שם למעלה: "משם משכו אנשים והצילו אותם מהתופת". מחליקים ברגלים על רצפת המתכת: "תראה, זה ממש מחליק...". על המדרגות: "אתה רוצה לומר שפה בכמה מדרגות האלו קרה כל הסיפור הזה?", ועל הציורים שנתלו שם על הקיר, "כמה כואב לראות את כל אותם 45 טהורים שעלו יחדיו לשמי מרום, והשיבו נשמתם לקול צלילי ההילולא".

עמדתי שם והתבוננתי, אמרתי לעצמי בוא נחזור עכשיו מספר שבועות אחורה. נאמר שאותו אסון לא אירע עדיין ואני אביא לשם את בכיר המהנדסים בארץ, את מומחה הבטיחות המוביל בעולם, ואת הפרשן חוזה השחורות הגרוע מכולם.

נכנס אותם לפונדק אחד, וניתן להם חצי שעה לבדוק את 'מעבר ר' דב' מכל צדדין.

לאחר מכן נושיב אותם אל שולחן הדיונים, ונשאל את פיהם: "כמה אנשים אתה חושב שעלולים להיהרג חלילה וחס אם תהיה פה צפיפות גדולה במעבר הזה?!!?"

מה אתם חושבים שהם יענו לי? אחד יאמר שהוא בכלל לא רואה אופציה להרוגים, כי זה מעבר רחב יחסית, האחר יאמר שבגלל שיש כאן מדרגות, אם חלילה יפול מישהו ואחרים ידרכו

אשר בארץ, נערים רכים שפניהם האירו באור של קדושה וטהרה עילאית. ריכוז גבוה במיוחד של צדיקים וטהורים. איך זה הגיוני? אכן, אין בזה הגיון, אלא יד מכוונת והשגחה עליונה שזימנה אותם למקום זה, כדי להעלותם יחד בסערה

השמימה, ציבור שהוא קרבן. וזה מחייב אותנו ביתר שאת להתחזק בכפל כפליים, כדי שנזכה שתכופר חטאנו בעד הקרבנות שכבר נלקחו, ושלא יישמע חלילה שוד ושבר בגבולנו, ונתבשר רק בשורות טובות כל הימים.

קול העם

ב"ה, בני החלים לאחר כמה ימים והכל חזר על מקומו בשלום. הסיפור יכול היה להסתיים כאן, אילולא שכעבור ימים ספורים התקבלה בבית ספרנו הודעה חגיגית...

זה לא שגר, ואף לא אות הוקרה משמים. זו פשוט מציאות: מלימוד תורה אף פעם לא מפסידים!

שוב הלב והשכל מושכים כל אחד לכיוון שלו, ואני עומדת נבוכה ותוהה בטווח. לא אלאה אתכן בצדדים לכאן ולכאן שמאד הקשו על החלטתי, אבל בסופו של דבר החלטתי ללכת בעצמי ולאפשר לבעלי ללכת מחר לכולל, חרף העובדה שתלמידותי יאלצו להסתפק בממלאת המקום.

ב"ה בני החלים לאחר כמה ימים והכל חזר על מקומו בשלום. הסיפור יכול היה להסתיים כאן, אילולא שכעבור ימים ספורים התקבלה בבית ספרנו הודעה חגיגית על תלמידה חולת קורונה, לא פחות ולא יותר מאשר - בכיתת החינוך שלי. כל מי ששהתה בכיתה ביום שלישי האחרון - עליה להכנס לבידוד! ניחשתן? היה זה אותו יום שלא הגעתי בעטיו של ויתור למען לימודו של בעלי... ובכך ניצלתי מחובה זו.

התורה מגנה ושומרת עלינו! זה לא שגר על הויתור, זו אף לא אות הוקרה משמים. זו פשוט מציאות קיימת, שקופה ואמיתית, שמלימוד תורה אף פעם לא מפסידים!!! גם כשאנחנו לא רואים את זה בעיני הבשר שלנו...!!!

(הרב פנחס זרביב מכוון 'למעשה', מתוך בטאון 'אשת חבר')

אחה"צ שגרתי למדי. אני על הספה בסלון וסביבי מקפצים להם בעליזות ילדי המתוקים. קצת משחקים, קצת משתוללים, קצת רבים... יום ככל הימים. עד ש... מוישי המתוק שלנו נפל בעוצמה רבה. המכה שחטף באמת נראתה רצינית, חתך נפער במצחו ודם רב ניגר ממנו. אך אני, למודת נסיון ולא מהטיפוסים ההיסטריים, לקחתי אותו לכיור, שטפתי, חיטאתי, משחתתי במשחה, הרגעתי ונראה היה שהכל בסדר.

ההכנות לשינה הסתיימו, הילדים עלו על יצועם לשנת לילה רגועה ואני מתפנית להכין את השיעורים אותם עתידה אני למסור מחר לתלמידותי. אבל הקב"ה רצה אחרת. בלילה קם מוישי והכל איתו היה נראה ממש לא בסדר. טלפון קצר למוקד לילה ואנחנו מופנים אחר כבוד למיון...

אם עכשיו שעת לילה מאוחרת ורק עכשיו אנו יוצאים למיון, משמע שהיום שלמחרת משתבש... קרי, או שאני לא הולכת לעבודה, או שבעלי לא הולך לכולל...

טראח, שוב פעם אני מוצאת את עצמי בדילמה המוכרת הזו.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום..**

המייל היומי של 'דרשו'.

עבר בעיירה זקן אחד, חכם ומפולפל, ואמר להם, נער הייתי וגם זקנתי, ראיתי עיירות רבות וקהילות רבות שהתעוררו לשוב בתשובה, וברוב המקרים הקפידו לשוב בתשובה על חטאים של אחרים

ישראל וייס

”ולא תהיו כקורח”

המריבה בין בנו וחתנו של הרב הקודם, אבל בני המשפחה של הרב הבינו שהמחלוקת של בעלי המלאכה היא הגורמת. אלו וגם אלו טענו שצריך לאחד את שני תלמודי התורה גם יחד כדי למנוע מחלוקת בישראל, אבל מנהלי תלמודי התורה טענו שאדברה מחלוקתם לשם שמים היא ומרבה תחרות בהרבצת תורה, ודווקא המחלוקת הנטושה בין שני סופרי הסת”ם המתחרים על כל קרקפתא וכל אחד מהם רוצה שתעוטר בתפילין שנכתבו על ידו, הם הם הגורמים לשרשרת האסונות.

עבר בעיירה זקן אחד, חכם ומפולפל, ואמר להם, נער הייתי וגם זקנתי, ראיתי עיירות רבות וקהילות רבות שהתעוררו לשוב בתשובה, וברוב המקרים הקפידו לשוב בתשובה על חטאים של אחרים.

כי כן דרכו של אדם, הוא מבין שצריך להתחזק בתורה ואמונה, צריך להעמיק את יראת השמים ואת יראת החטא, אבל מי שצריך לעשות זאת, זה השכן, המתחרה, ההוא שמתגורר מעבר לכביש. אני? מה פתאום עלתה כזאת על דעתכם? בשלי בא הסער הגדול הזה? לא ולא! רק בגלל ההוא...

”אם אתם באמת רוצים שייפסקו מעליכם האסונות הללו”, אמר להם הזקן, ”קרעו לבבכם, כל אחד את לבו שלו. הביטו פנימה אל תוככי הנפש שלכם, כל אחד ונפשו הוא, את תיקון עוונותיו של הזולת השאירו לו, לזולת... ואם כך תעשו. מובטחני שירווח לכם”.

מעשה זה הנו משל כמובן, אבל הנמשל ברור מאליו, והוא נוגע לכל אחד ואחד מאתנו, כי כן דרכו של אדם. להכות על חזה חברו, ולהתוודות על חטאי הזולת.

מעשה בעיירה שהיתה מפולגת ומסוכסכת. סכסוך ירושה ניטש בין בנו וחתנו של רב העיירה המנוח, מחלוקת כספית גדולה הפרידה בין קבוצות שונות של בעלי בתים, שני תלמודי תורה פעלו בעיר במקביל והתחרו זה בזה בעודם מושכים את כל תושבי העיירה למחלוקת, ועוד כמה וכמה סלעי מחלוקת גדולים היו פזורים בה בעיירה.

ויהיה היום, ומדת הדין נמתחה על יושבי העיירה שבמקום להתפשר ולהגיע לקירוב לבבות, היו מתווכחים ואף פורצים במריבה של ממש על כל אירוע קטן וחסר משמעות. כל מאורע הפך למחלוקת וכל מחלוקת הלכה והחריפה, בנים באו לעזרת אבותיהם, משפחות שלמות נשאבו פנימה, ותגדל חטאתם עד מאוד.

האסונות החלו לפקוד את העיירה, כאן עלתה להבת שלהבת בביתו של השוחט וכילתה אותו, שם פגע הדבר בבהמתם של כמה מיהודי המקום, מעבר לרחוב אירע אסון עם ילד כבן שלוש שנפל לבור המים שנותר פתוח בחצר, ובצד השני של השכונה נפטרה אשה צעירה ממחלה מסתורית ובלתי מוכרת.

ויירב בבת יהודה תאניה ואניה. החלו האנשים לטכס עצה, והבינו כי אכן רבה חטאתם ויש לשוב בתשובה שלמה לפני בורא כל עולמים.

הלכו וחיפשו, ומצאו שאכן חטא המחלוקת הוא הגורם. דא עקא, כל אחד הביט סביבו וחיפש מחלוקת מיותרת, והם אכן מצאו. הסנדלרים והחייטים הבינו שהאסונות באים בגלל

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הייתי נוכח בשעה שהגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א סיפר את הסיפור למו"ח מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, ושאלו: "מה הפירוש במעשה הזה?"

כאשר אדם עושה חסד - הקב"ה ג"כ עושה איתו חסד

עשר בלעה גולה ואינה מצליחה לנשום. כפי שהיה נראה, עוד חצי דקה והיתה מתה ר"ל. עשה איש ה'הצלה' מה שעשה, ובסיוע תפילת רבים ורחמי שמים יצאה הגולה וניצלה הילדה. וילדה זו - היתה בתו של ר' משה...

הייתי נוכח בשעה שהג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א סיפר את הסיפור למו"ח הגר"ח קניבסקי שליט"א, ושאלו: מה פירוש המעשה הזה?

חשב מו"ח, וענה לו: בראש השנה נגזר עליה דין מוות. אבל נתנו לה פתח של הצלה, שאם אביה יעשה חסד, ולא חסד של מה בכך, אלא יתן לאחר את רכבו היקר - עי"ז יבטל את הגזירה הרעה מעליו! וכפי שהיה באמת. וכמו המעשה בגמ' בבתו של ר' עקיבא שנגזר עליה למות ביום חתונתה, וכבר הגיע הנחש הארסי שהיה אמור להכיש אותה; אך באותו הזמן דפק עני רעב בדלת, והלכה הכלה בעצמה - באמצע חתונתה - להביא לו כיכר לחם, אף שהיו אנשים אחרים שיכלו לעשות זאת במקומה, ובזכות זאת ניצלה מהכשת הנחש.

כאשר אדם עושה חסד - הקב"ה ג"כ עושה איתו חסד.

(הגר"י קולדצקי שליט"א, קובץ גיליונות)

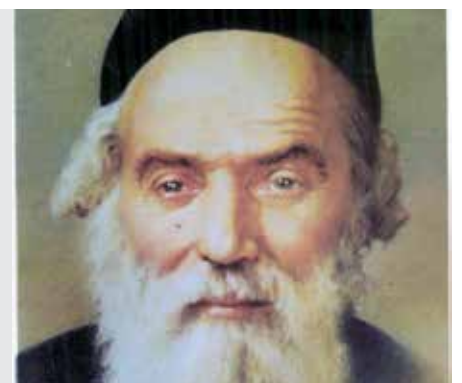
מובא בשם ר' חיים ויטאל לומר בכל לילה: "אוי לי שעבר עלי היום בלי תורה ובלי חסד". אם אנו רוצים לעורר את מידת החסד - עלינו להתנהג בעצמנו בחסד, ונזכה לחסד מידה כנגד מידה. נעשה בכל יום לפחות מעשה חסד אחד.

יהודי אחד בארה"ב היה מתנדב ב'הצלה', ופעם אחת הסיע יהודי לבית החולים בשבת קודש, וכאשר הגיע לבית החולים התקלקל הרכב. פגש יהודי אחר בשם ר' משה, וביקש לנסוע ברכבו לצורכי הצלה. ר' משה סירב; הרכב שהחזיק היה יקר במיוחד, ולא רצה לתת אותו לאחר. בליבו חשב, הרי בכל אירוע של הצלה באים חמישה רכבים, א"כ כעת יבואו רק ארבעה רכבים; בודאי זה יספיק...

שוב הררה בליבו וחשב: אם כך הוא, מדוע התירו הרבנים לנסוע בחמישה רכבים, והרי שבת כתיב בה "מחלליה מות יומת", ועונשה סקילה? אלא בהכרח, זהו פיקוח נפש; ואם הרבנים מתירים חילול שבת לכתחילה לצורך כך, על אחת כמה וכמה הרכב שלי, שלא עולה בשוויי על פני חילול שבת... ונתן את רכבו. לקח איש ה'הצלה' את רכבו והגיע לבית אחד, שם ילדה בת

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מדוע היה מותר לשליחו של משה רבנו לשוב ולספר לו את דברי דתן ואבירם?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

דתן ואבירם היו בעלי מחלוקת, ומותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת, וא"כ מה הראיה משם שמותר לשליח ב"ד לספר לשון הרע על אדם שאינו בעל מחלוקת? והביא החפץ חיים את תירוצו של הגליון הש"ס על הירושלמי, שכל מה שמותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת, הוא דוקא אם דבר זה ישבית המחלוקת כשיראו גודל תרמיתו של בעל המחלוקת, אבל בעניינינו סיפורו של השליח ב"ד רק הגדיל את תבערת המחלוקת, וזה אסור.

בהלכות הנלמדות היום ב'חפץ חיים' (כלל ב' מהלכות לשון הרע סעיפים א-ב) מזכיר רבנו (בהגהות באר מים חיים) את מה שלמדו חז"ל מפרשתנו, פרשת קרח, שלשליח בית דין מותר לספר לבית דין מה שאמרו לו בעלי הדין כאשר בא להזמין לדין. וזאת ממה שמצינו שמשה שלח לקרוא לדתן ואבירם, והשליח השיב לו מה שהם אמרו - "לא נעלה" וגו'.

החפץ חיים מביא מה ששואלים על כך האחרונים, שהרי

שההיתר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת הוא דוקא בענין הקשור למחלוקת, ולכן כאן עיקר ההוכחה לא היתה ממה שסיפר בתחילה מה שאמרו 'לא נעלה וגו' כי תשתרר עלינו וגו', שזה היה לשון הרע ודברי גנאי נגד משה רבנו, שזה ודאי שמוטר לספר כי היו בעלי מחלוקת על משה - אלא מכך שסיפר את סוף דבריהם של דתן ואבירם שאמרו 'העיני האנשים ההם תנקר', שדברים אלו לא היו מכוונים נגד משה, אלא רק לצער את השליח ב"ד שלא יקרא להם יותר, וזה לא היה סיפור לשון הרע הקשור למחלוקת, ובכל זאת הותר הדבר משום שהיה שליח ב"ד.

ובביאורים ומוספים מביאים תירוצים נוספים על כך. החת"ס כתב לתרץ (גליון השו"ע או"ח סי' קנו על דברי המ"א ס"ק ב), שמוטר לומר רק פעם אחת כדי להודיע שהוא בעל מחלוקת, וכמו אצל נתן הנביא שסיפר לדוד והודיעו אודות מחלוקתו של אדוניהו, אבל אסור להוסיף עוד דברים ואפילו על בעל מחלוקת, וא"כ הראיה מדתן ואבירם היא, שהשליח ב"ד לא רק הודיע שהם בעלי מחלוקת אלא הוסיף עוד דברים, וזה אסור לולי ההיתר שהוא שליח ב"ד. ובשו"ת יהודה יעלה (או"ח סי' ריג) כתב בתשובתו לחת"ס,

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע עזב החפץ חיים את תפקידו כרב העיירה ראדין?

יומא דף נט

לפני כפרה כלאחר כפרה

לנענש כפרה על עווננו? נדהמתי מאד, וראש המדברים הרגיעני ואמר שימתינו לי עד שתשוב דעתי אלי. נתתי לב להיזכר באותו ענין והשבתי שעד כמה שבזכרוני הקנס הוטל עליו לשם עונש ולא לשם כפרה.

כשהתעוררתי מתרדמתי, ראשי היה כבד עלי, חזרתי לתלמודי ושוב נפלה עלי תרדמה. הפעם הופיע לפני הקצב, כשכולו מדוכדך, ובקול בוכים טען כנגדי: אוי, רבי, ראה מה עוללת לי בתשובתך לבית דין של מעלה. כשעמדתי בדין והקטיגור תבע לדון אותי בגיהנום בעבור האכלת טריפות, טענתי שכבר נתכפרתי בקנס של הנרות שהטלת עלי.

טען לעומתי הקטיגור, שהקנס לא בא לשם כפרה אלא לשם עונש גרידא, והוחלט איפה לשאול את פך על כוונתך. ומאחר שתשובתך היתה שלא התכוונת לשם כפרה - יהיה עלי עתה לעבור ייסורי גיהנום קשים על אותו עוון... לאחר מעשה זה, סיים החפץ חיים, גמלה אצלי ההחלטה להסתלק מן הרבנות... עד כאן המעשה.

ונשאל מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, הרי בשמים יודעים את האמת, ומדוע היה צריך לבוא אל החפץ חיים ולשאלו? וענה מרן הגר"ח שבית דין של מעלה אלו מלאכים, או אלו גדולי הדור שעבר, ואין הם יודעים מחשבות. ונשאל עוד, והרי כתוב "ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלכי המלכים הקב"ה" (אבות פ"ג מ"א) - א"כ הוא עושה הדין. וענה שקודם יש בית דין, ובית דין צריך לנהוג כמו בית דין, ואח"כ הקב"ה פוסק דינו.

(דרך שיחה עמי תנט)

ידוע המעשה על רבי אהרן הכהן זצ"ל, חתן מרן החפץ חיים, בהיותו אברך סמוך על שולחן חותנו נחל פעם אכזבה בהשתדלותו להשיג משרת רבנות בעיר מסוימת. הצטער על כך ר' אהרן והשיח לבו בפני חותנו. החפץ חיים דיבר על ליבו והצביע על גודל האחריות שברבנות, ולא כדאי להצטער בשל אי קבלת המשרה, ברם, דעתו של חתנו טרם נחה בזאת.

הציע לפניו החפץ חיים לספר לו מה שאירע לו בתקופה הקצרה בה כיהן כרב בעיירתו ראדין ושהיוה אחד מהגורמים לעזיבתו את הרבנות, אך בתנאי שיקבל ר' אהרן על עצמו לבל יספר זאת לאיש, כל עוד שהוא - החפץ חיים, נמצא בחיים. וכך סיפר לו החפץ חיים:

באותו זמן אירע שאחד הקצבים נתפס במכירת בשר טריפה, והועבר מיד מחזקתו, הלה בא לפני והביע חרטה על מעשהו, והבטיח שלא ישוב עוד לכסלה, נוכחתי שהלה מתכוון ברצינות ומאידך היה נתון במצוקה וטפלי היו תלויים בו, שיתפתי מידת רחמים לדין והחזרתיו לכשרותו, ואילו על חטאו קנסתיו לנדב לבית המדרש ארבעים ליטרא של נרות. הקצב לא האריך ימים לאחר אותו מעשה, וכעבור זמן קצר הלך לעולמו.

באחד הימים ואני לומד כדרכי בעזרת נשים שליד בית הכנסת, נפלה עלי תרדמה. ובחלומי הנה שלושה אנשי צורה מופיעים לנגדי והגדול שביניהם פונה אלי בשאלה: ר' ישראל מאיר, הלא תזכור המאורע באותו קצב שקנסתו לנדב מ' ליטרא נרות, אמור לנו מה התכוונת בקנס זה, בתור עונש למען יזהר להבא, וכן לטובת הציבור למען ישמעו ויראו, או גם למען תהיה

מהי המטרה בכיפוף הראש והגב בשעת אמירת ה'יודוי' ביום הכיפורים?

שלאחר שאמרו "חטאנו", רשאים לשבת. ונוהגים להכות בשעת ה'יודוי' על החזה, כנגד הלב, כרמז לכך שהלב הוא הגורם הראשי לחטא; ובפרטי ה'יודוי' הפותחים ב"על חטא", יש להכות בעת אמירת "שחטאנו", ובאלו הפותחים ב"על חטאים", יש להכות בעת אמירת "שאנו חייבים".

[שו"ע תרו, ג, משנ"ב י ייא, ושעה"צ ו; ביאורים ומוספים דרשו, 10 (וראה עוד שם), 12, 19 ר"ז]

את ה'יודוי' בערב יום הכיפורים, וביום הכיפורים עצמו, חובה לומר בעמידה, משום שבאופן זה הוא נאמר בהכנעה ובלב שלם. וראוי אף לכופף את הראש ואת הגב, כצורת הכריעה שבתפילה, משום שיש בדבר זה תיקון לחטא. ויש לעמוד עד לאחר אמירת "חטאים שאנו חייבים עליהם ארבע מיתות בית דין".

וזקן או חולה שקשה להם לעמוד - נחלקו הפוסקים אם רשאים לשבת או להישען בשעת אמירת ה'יודוי'; ויש שהורה

האם מותר לבן להלקות את אביו ב'מלקות' שנוהגים להלקות בערב יום הכיפורים?

והמלקה אומר שלוש פעמים את הפסוק "והוא רחום יכפר עון...", שיש בו שלוש עשרה מילים, ובהכפלתן לשלוש - שלושים ותשע מילים, כמספר המלקות.

ואסור לבן להלקות את אביו אלו, ויש שכתבו שמותר לתלמיד להלקות את רבו. ובקהילות רבות לא נהגו כן, משום שערב יום הכיפורים הוא כעין 'יום טוב'.

[שו"ע תרו, ו, ומשנ"ב יז, כ רכא; ביאורים ומוספים דרשו, 26]

מנהג קדום של בני אשכנז, שהשתמר עד לימינו בקהילות רבות, שכל אדם לוקה שלושים ותשע 'מלקות' בערב יום הכיפורים, כדי להתעורר לתשובה. ומכים מכות קלות, ברצועה קטנה של עור, ורצוי להשתמש לשם כך בעור של עגל. והלוקה יושב באופן שפניו מופנות לצפון, ואחוריו לדרום. ותוך כדי ההלקאה, הלוקה אומר 'יודוי' שלוש פעמים,

האם מותר להישען בתפילת שמונה עשרה על הקיר או על ה'סטנדר'?

ניתן להקל בשעת הדחק, ולהישען באופן הנ"ל. והישענות קלה, באופן שאם יסלקו את החפץ שנשען עליו לא יפול, מותרת לכתחילה. אולם, לקורא בתורה, אסור להישען אף באופן זה, משום שסיבת חובת העמידה בקריאת התורה הוא משום שיש לעשותה ב'אימה', והישענות כלשהי - סותרת לאימה. ויש שכתבו כן גם לענין תפילת שמונה עשרה.

[משנ"ב תרו, י, ושעה"צ ח; ביאורים ומוספים דרשו, 10, 11 ר"ז, וראה עוד שם]

בנוגע לפעולות רבות שנדרש לעשותן בעמידה, כתבו הפוסקים ש'סמיכה', כלומר הישענות על חפץ כלשהו באופן שאם יסלקוהו יפול הנשען, אינה נחשבת כעמידה; ויש שכתבו שנחשבת כשיבה, ויש שכתבו, שאינה נחשבת לא כעמידה ולא כשיבה, ויש שכתבו, שנחשבת הן כעמידה והן כשיבה. ויש שכתבו, שבפעולה שדין העמידה בה הוא מדרבנן, או מנהג בלבד,

מה הטעם שאסור לדבר בשעת הווידוי? | מדוע מכים על החזה בשעת אמירתו? | וכיצד נוהגים בעניין המלקות בערב יום הכיפורים?

תמצית שיעור הלכה במשנה ברורה הלכות ראש השנה במסגרת לימוד 'דף היומי בהלכה'
[משנ"ב חלק ו', סימן תר"ז סעיף ג' - סימן תר"ו סעיף ד']

ווידוי בעמידה

הווידוי צריך להיות בעמידה, משום שעל ידי שאדם עומד, זה דרך הכנעה, ומתוודה בלב שלם, וטוב שיתכופף כמו במודים, ולא יסמוך על שום דבר בצורה כזאת שאם ייקחו ממנו את אותו דבר, הוא ייפול, שאז זה לא נקרא שהוא עומד, והעמידה צריכה להיות עד סוף אמירת 'על חטא שאנו חייבים עליהם ד' מיתות בית דין', ואפילו כששומע את הווידוי מהשליח ציבור והוא לא מתוודה עם השליח ציבור, בכל זאת צריך לעמוד כאשר השליח ציבור מתוודה, והמשנה ברורה מדייק את לשון השולחן ערוך, שמשמע ששיטתו היא, שכאשר השליח ציבור מתוודה, היחיד לא צריך להתוודות, ויוצא ידי חובה במה שהתוודה, אבל הרמ"א חולק וסובר, שהיחיד חוזר ומתוודה עם השליח ציבור בחזרת הש"ץ, שעיקר הווידוי הוא 'אבל אנחנו חטאנו'.

דיבור בשעת הווידוי

אין לדבר בשעת הווידוי ואפילו באמירת 'על חטא', כיוון שאומרים את הווידוי לפני 'אלוקי נצור', ואסור לדבר שם, אבל יש להפסיק אפילו באמצע 'אשמנו' בשביל לענות קדיש או קדושה.

הכאה על החזה

בשעת אמירת הווידוי כשמזכיר את החטא, יכה על באגרוף על החזה או על הלב, לומר, אתה גרמת לי שאחטא.

ווידוי על עבירות שלא חטא בהם

עוונות שאדם התוודה עליהם ביום הכיפורים שעבר והוא לא חזר וחטא בהם, בכל זאת יכול לחזור ולהתוודות עליהם, והרי זה משובח.

בכל הווידויים של יום הכיפורים, אינו חותם בוידוי שאחרי התפילה.

מנהג מלקות בערב יום הכיפורים

כל הקהל לוקים שלושים ותשע מלקות לאחר תפילת מנחה, כדי שמתוך כך ייתן אל ליבו לשוב מעבירות שבידו, ונהגו שהנלקה אומר ווידוי בשעת המלקות, והמלקה אומר 'והוא רחום יכפר עוון' שלשה פעמים, שהם ל"ט תיבות כנגד ל"ט מלקות, ונהגו להלקות ברצועה כל שהוא, כיוון שמלקות אלו הם רק לזיכרון של מלקות, ולוקה מלקות קלים, ויקח רצועה של עגל, על דרך שנאמר 'ידע שור קונהו', והנלקה לא יעמוד ולא ישב, אלא יהיה מוטה פניו לצפון ואחוריו לדרום.

יום הכיפורים מכפר למי שמאמין בכפרתו

יום הכיפורים אינו מכפר אלא לשבים ומאמינים בכפרתו, אבל אדם שבועט בו, וחושב בליבו מה מועיל לי יום הכיפורים זה, אינו מכפר לו.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

* אדם שעבר עבירה, בין בזדון ובין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתוודות לפני השי"ת. ולכן, ביום הכיפורים, שהוא זמן תשובה לכל - חובה על כל אדם להתוודות על חטאיו.
* מצות 'וידוי' היא, שיאמר "חטאתי", אבל, כשמתוודה בלחש, רצוי לפרט את החטא, כדי שיתבייש בחטאו. וראוי לפרט את החטאים בתוך סדר הוידוי של 'אשמנו', לפי סדר א' ב'.
* לדעת פוסקים רבים, בטבילה בערב יום הכיפורים, חובה להקפיד על דיני ה'חציצה' בדומה לטבילה דאורייתא.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם תושבי שוודיה רשאים 'לשבור' את הצום בשבעה עשר בתמוז לפני צאת הכוכבים?

ובמדינות הצפוניות, כגון שוודיה, שבהן אורך הצום בשבעה עשר בתמוז, מעלות השחר ועד לצאת הכוכבים, הוא כמעט 24 שעות - אין תושבי המקום רשאים להקל לאכול לפני זמן צאת הכוכבים.

וכמו כן, הטס ביום צום אל מעבר לקו התאריך, למקום בו הצום מתחיל עם סיום הצום במקום שממנו יצא, עליו לשוב ולצום כדין המקום שאליו הגיע.

[ביאורים ומוספים דרשו תקסב, 5]

אדם הטס תוך כדי תענית למקום שבו זמן צאת הכוכבים מוקדם יותר מבמקום שיצא ממנו - וכגון שטס מארצות הברית לארץ ישראל - או להיפך, עליו לצום עד לזמן צאת הכוכבים במקום היעד.

אולם, במקרה שזמן צאת הכוכבים במקום היעד מאוחר בהרבה מזה שבמקום המוצא, באופן שאורך הצום יגרום לחולשה, פעמים שמתירים לו לאכול קודם לכן, לאחר צאת הכוכבים במקום המוצא.

הלוח היומי

כ"ט בסיון | ביום זה בשנת ת"ן שלח משה רבנו ע"ה את 12 המרגלים לתור את הארץ

ביום זה בשנת ת"ן שלח משה רבנו ע"ה את 12 המרגלים לתור את הארץ. בתאריך זה אירע בירושלים רצח הק' יעקב ישראל ב"ר יצחק דהאן זצ"ל.

יארצייט:

תר"ז: רבי שמואל שמריהו ב"ר יעקב היינה זצ"ל, מאוסטרובצא, בעל זכרון שמואל.

תרכ"א: רבי ברוך ב"ר יצחק זצ"ל, מיאמפלי.

תרנ"ג: רבי שמעון מנשה ב"ר משה חייקין זצ"ל, אב"ד חברון.

תרע"ג: רבי שלמה ב"ר דוד דאנה זצ"ל, מתונים, בעל שלמי תודה.

תרע"ו: רבי משה נחום ב"ר בנימין ירושלמסקי זצ"ל, אב"ד קילין, קאמינקא ועוד, בעל באר משה, ברכת משה, מנחת משה ולשד השמן.

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

המרשם הטוב ביותר להצלחה בחינוך

הגה"צ רבי מאיר חדש נשאל פעם: "מהו המרשם הטוב ביותר להצלחה בחינוך?" והוא ענה: "מאה אחוז השתדלות ומאה אחוז סייעתא דשמיא! השתדלות של חמישים אחוז בודאי אינה מספיקה, בהשתדלות שלנו בחינוך עלינו להשקיע את כל יכולתנו כאילו הכל תלוי בנו, אך בבואנו להתפלל נזכור כי בסופו של דבר הכל תלוי בעזרתו של הקב"ה".

(המשגיח ר' מאיר עמ' 379)

נשתדל להשקיע את מיטב כוחותינו בחינוך הילדים הן בתפילה על הצלחתם והן בהשתדלות גשמית, ונזכור שבלי סייעתא דשמיא אי אפשר להצליח

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il